

Β.Λ.: Είναι αποτέλεσμα των υπογραφών της εξουσίας σε σχέση με τις εντολές που έχουν λάβει. Εάν παρακολουθήσει κανείς τα τελευταία 40 χρόνια της μεταπολίτευσης, περιγράφονται εκατομμύρια παραδείγματα, μία διάχυση σ' ένα ιδιαίτερο τοπίο, ένα ανακάτεμα πραγμάτων το οποίο δεν οδηγεί πουθενά και απεμπολεί τις ταυτότητες. Μία τέτοια περίπτωση είναι και η ελληνική. Εμείς βγαίνουμε στο δρόμο να διαδηλώσουμε, να τραγουδήσουμε τον Βάρβαλη, τον Ρίτσο, τον Σεφέρη, τον Ελύτη. Έχουμε γεγονότα και μπορούμε να διαμαρτυρηθούμε. Τραγουδάμε δηλαδή αυτά τα τραγούδια της συνείδησής μας και την άλλη ημέρα, αλλά φυσικά ούτε και την προηγούμενη, τα συγκεκριμένα τραγούδια δεν ακούγονται πουθενά. Γιατί λοιπόν ο λαός ενώ τα χρειάζεται, η εξουσία δεν τα προτείνει; Γιατί πολύ απλά βλέπουν ότι με αυτό τον τρόπο και για κάποιο λόγο, ο λαός ξέρει να οργανώνεται. Ο λαός λαμβάνει τα μηνύματα ότι ο πολιτισμός μας υποφέρει και θέλει να αντιδράσει. Άρα αυτό το «όπλο» πρέπει να φύγει από τη μέση.

Ερ.: Πώς αισθάνεστε όμως όταν ακούτε αξιολογικά τραγούδια να χρησιμοποιούνται ως συνθήματα από ομάδες όπως η «Χρυσή Αυγή»;
Β.Λ.: Είναι και αυτό ένα σχέδιο αποπροσανατολισμού. Είναι όπως η εξουσία που μπορεί να σου μιλήσει για την αδικία και στην ουσία είναι η ίδια που την πράττει. Είναι πολύ εύκολο να αναγνωρίσει κανείς γιατί γίνεται αυτό. Δεν είναι ότι η «Χ.Α.» ταυτίζεται με αυτά τα τραγούδια, είναι ότι τα χρησιμοποιεί ως «τρικ».

Το εκλογικό μοντέλο... μας «τυλίζει σε μία κόλλα χαρτί».

Ερ.: Είστε από τους καλλιτέχνες που επέλεξαν να ασχοληθούν ενεργά με την πολιτική. Πώς προέκυψε η ανάγκη αυτή να «κατεβείτε» κάποια στιγμή στον «πολιτικό στίβο»;
Β.Λ.: Τα πράγματα ήρθαν από μόνα τους κατά κάποιο τρόπο. Δεν είμαι πρωτοπόρος καλλιτέχνης σε αυτό και αναμφισβήτητα δεν σημαίνει ότι εγώ έχω περισσότερες ανάγκες και θέλω να αντιδράσω με αυτό τον τρόπο. Ακόμη και αυτοί που δεν κατεβαίνουν στον πολιτικό στίβο, έχουν και αυτοί μία πολιτική στάση. Το εάν το κομμάτι της πολιτικής τελικά δεν οδηγεί πουθενά όπως για παράδειγμα στο να εκλεγείς, για εμένα δεν έχει καμία σημασία. Το ότι μπορείς όμως να δείξεις την πρόθεσή σου στηρίζοντας μία προσπάθεια, αυτό αρκεί. Γιατί ακούω και κάποιες απόψεις ότι «εγώ δεν θέλω να έχω καμία σχέση με την πολιτική...» Αυτός όμως που λέει κάτι τέτοιο, ψηφίζει. Φαντάζομαι ότι ψηφίζει. Γιατί με τις συνθήκες υπό τις οποίες έχουν διαμορφωθεί οι εκλογικοί νόμοι, αυτός που δεν ψηφίζει είναι ίσως ο μοναδικός που τελικά ψηφίζει 100%. Το εκλογικό μοντέλο έχει λάβει υπόψη του όλα αυτά και μας «τυλίζει σε μία κόλλα χαρτί». Πάρτε ως παράδειγμα τις 50 έδρες bonus του πρώτου κόμματος. Έπειτα είναι και οι προσμετρήσεις του λευκού. Είναι και το

άκυρο το οποίο δεν λαμβάνεται υπόψη. Όλα αυτά, είναι σα να πέφτεις στην παγίδα από μόνος σου. Για όλους αυτούς και όχι μόνο λόγους, μπορεί κάποιος να πει ότι αυτό είναι παράνομο και θέλω να μην ισχύει, και θα παρέμβω με τον δικό μου τρόπο.

Ερ.: Πώς σχολιάζετε τα αποτελέσματα των εκλογών;

Β.Λ.: Καμιά φορά λένε ότι στην περίπτωση που αντιδράσεις σπασμωδικά ως κοινωνία, μπορεί να αιφνιδιάσεις ακόμη και τον ίδιο σου τον εαυτό. Να ανακαλύψεις καινούργιες ευκαιρίες. Το πολύ βασικό γεγονός για εμένα είναι ότι η κοινωνία δεν απέρριψε κόμματα, απέρριψε όμως πρόσωπα τα οποία διαχειρίζονται την εξουσία. Υπάρχει πλέον θέμα αισθητικό. Φτάσαμε σε τέτοιες ακρότητες με ορισμένα πρόσωπα που τελικά η ελληνική κοινωνία αποφάσισε να τα απορρίψει γιατί στο βάθος έχει ένα ήθος. Και δεν μπορεί ένα ανήθικο προσωπικό να πετάει και να φτύνει τον Έλληνα. Τη συγκεκριμένη λοιπόν στιγμή, τα πρόσωπα που ανέβηκαν στην εξουσία είναι νέοι άνθρωποι που δεν έχουν δοκιμαστεί. Για εμένα το σημαντικό ωστόσο είναι ότι στη νοοτροπία του Έλληνα «ξύπνησε» και πάλι το ήθος και θέλησε να αντιδράσει. Το ήθος είναι το καθοριστικό, το πρωτόγονο υλικό που διαχέει τον Έλληνα. Δεν είναι ότι η κοινωνία καταψήφισε τη Νέα Δημοκρατία, ότι κατακεραύνωσε το ΠΑΣΟΚ. Βγήκαν προτεραιότητες να απορρίψουν οι Έλληνες πρόσωπα τα οποία τους έφθειραν. Από αυτήν την άποψη λοιπόν, είμαι πολύ αισιόδοξος.

Ερ.: Είστε αισιόδοξος ότι η Ελλάδα μπορεί να ανακάμψει;

Β.Λ.: Εάν συσπειρωθεί μέσα από όλη αυτή την κατάσταση, ναι. Δεν είναι τα πράγματα σαφώς ξεκαθαρισμένα μέσα στους Έλληνες, αλλά σίγουρα ο συναισθηματικός τους κόσμος έχει ενισχυθεί και μία συσπείρωση μπορούμε να την επιτύχουμε. Η συσπείρωση όμως είναι και αυτή που φέρνει πολύ μεγάλη δύναμη και ίσως και μεγαλύτερα αποτελέσματα.

Ερ.: Περιμένετε ότι η «Χρυσή Αυγή» θα έφτανε σε αυτά τα επίπεδα;

Β.Λ.: Το φαινόμενο «Χ.Α.» το γέννησε η όλη αυτή η κατάσταση που βιώνουμε σε συνδυασμό βέβαια και με την έλλειψη παιδείας. Όλα αυτά έχουν δημιουργήσει ισχυρά κατάλοιπα τα οποία εμπεριέχουν πολύ εγωισμό και πολλά απωθημένα. Η «Χ.Α.» μπορεί και φαίνεται ισχυρή γιατί φροντίζει να κάνει έντονη την παρουσία της και έτσι μπορεί και δημιουργεί οπαδούς. Νομίζω όμως, δεν θα έχει μεγάλη διάρκεια, αν πρωτίστως ενεργοποιηθεί βέβαια και το ήθος του Έλληνα.

Ερ.: Πιστεύετε ότι η Ελλάδα θα εξακολουθήσει να είναι μέλος της Ευρωζώνης;

Β.Λ.: Εάν αισθανόμουν ποτέ ότι υπήρξε μέλος, θα

μπορούσα να δώσω και μία απάντηση. Και σε αυτή την αίσθηση βέβαια δεν φταίει ο πολίτης, φταίνει αυτοί που εξουσίαζαν αυτό τον τόπο.

Ερ.: Ξέρω ότι η κρίση έχει γενικά επηρεάσει όλους τομείς και όλα τα επαγγέλματα, ωστόσο η κρίση πόσο πολύ έχει επηρεάσει τη δική σας δουλειά;

Β.Λ.: Δεν υπάρχει μέσα μου τέτοιο ερώτημα και δεν με απασχολεί. Δεν είδα ποτέ αυτή τη διάσταση. Ίσως γιατί από μικρό παιδί κατάλαβα ότι η μουσική με δοκιμάζει συνεχώς για να με δεχτεί. Το ότι μου δίνεται η δυνατότητα να τραγουδήσω είναι κάτι που το μοιράζομαι με τον εαυτό μου και δεν το αλλάζω με όλα τα λεφτά του κόσμου. Αισθάνομαι πολύ φρέσκος κάθε φορά που ανεβαίνω να παίξω στη σκηνή. Μου αρέσει να χρησιμοποιώ το ρήμα «παίζω». Είναι μεγάλη υπόθεση. Το λέω από παιδί αυτό. Γιατί κάνω κάτι που ούτε αγγαρεία είναι για εμένα αλλά ούτε και καταναγκαστικά έργα. Αισθάνομαι πολύ τυχερός που μπορώ να κάνω αυτό που αγαπώ.

Ερ.: Ποιά είναι τα άμεσα σχέδιά σας; Δισκογραφικά ετοιμάζετε κάτι;

Β.Λ.: Την επόμενη εβδομάδα θα είμαι στο Γκέτενμποργκ της Σουηδίας όπου θα τραγουδήσω ένα πρόγραμμα με τίτλο «Μυθολογία». Πρόκειται για μία εκδήλωση που διοργανώνεται από την Ελληνική Κοινότητα της περιοχής. Έχω επίσης σχεδόν ολοκληρώσει ένα δίσκο με τη Βάσω Αλαγιάννη όπου έγραψε τους στίχους και τη μουσική και σε λίγο καιρό θα έχουμε και την κυκλοφορία του. Στον συγκεκριμένο δίσκο, έχουμε και κάποιες συμμετοχές όπως των Γιάννη Σπάθα, Μαρίας Παπαδάκη και Γιώργου Ζήκα. Ταυτόχρονα, μπαίνω στο στούντιο να ηχογραφήσω ένα αφιέρωμα στον Στέλιο Καζαντζίδη με τον τίτλο «Θα σου δώσω μια να σπάσεις». Η επιθυμία μου να τραγουδήσω Στέλιο Καζαντζίδη είναι πραγματικά πολύ σημαντική γιατί νομίζω ότι και τα βιώματα και οι σχέσεις τις παλαιότερης γενιάς με τον τρόπο που τραγούδησε ο συγκεκριμένος ερμηνευτής, έχουν και σε εμένα μία μεγάλη αναφορά. Και φυσικά υπάρχει και μία σειρά συναυλιών που ετοιμάζω στην Ελλάδα και στο εξωτερικό ξεκινώντας από μία μεγάλη συναυλία στην Αυστραλία που διοργανώνεται από την Ελληνική Κοινότητα του Σίδνεϋ και Ν.Ν.Ο. Αμέσως μετά, ακολουθούν δύο ακόμη εμφανίσεις στις Βρυξέλλες.

Ερ.: Ένα μήνυμα προς τον απανταχού Ελληνισμό;

Β.Λ.: Ίσως το καλύτερο που θα μπορούσα να πω θα ήταν μία παράφραση του Ρίτσου: «Πρέπει αδερφέ μου να μάθουμε να κουβεντιάζουμε ήσυχα, ήσυχα κι απλά.» Ο Ρίτσος έλεγε επακριβώς: «Και να αδερφέ μου που μάθαμε να κουβεντιάζουμε ήσυχα, ήσυχα κι απλά.» Δεν ξέρω κατά πόσον μάθαμε... Ελπίζω όμως να μάθουμε.

